

Dessa bestämmelser kompletterar LLB2013ÅF och LLB2013A när försäljningen även omfattar systemansvar och/eller montering. Punkterna 16 - 21 nedan gäller om säljarens åtagande omfattar montering av anläggningen.

15 DEFINITION AV SYSTEMANSVAR

15.1

Komplett system är en anläggning som i sin helhet levereras av säljaren.

Säljaren ansvarar för att leveransen omfattar samtliga enheter som behövs för att uppnå avtalad funktion och att dessa enheter fungerar tillsammans.

15.2

Delsystem är en anläggning som till huvuddelen levereras av säljaren, men som även innehåller av köparen specificerade och tillhandahållna ytterligare enheter.

Säljaren ansvarar för att de av honom levererade enheterna fungerar på avtalat sätt och att de samverkar på avtalat sätt med de av köparen tillhandahållna enheterna.

Köparen ansvarar för de av honom tillhandahållna enheternas fullgoda funktion. Kostnader som uppstår för säljaren under montering och garantiår beroende av fel eller brist i de av köparen tillhandahållna enheterna bäres helt av köparen.

16 FÖRBEREDELSE

16.1

Köparen ska i god tid lämna alla sådana upplysningar som kan antas vara av betydelse för säljarens åtagande.

16.2

Säljaren ska i god tid tillhandahålla köparen de upplysningar och ritningar som behövs för att köparen ska kunna ombesörja de förberedande arbeten han ska svara för, såsom fundament, elektrisk energi och andra anslutningar, plats för kabeldragning samt obehindrad transport av anläggning och monterings-utrustning.

Köparen betalar och svarar för att dessa förberedande arbeten är avslutade i god tid.

16.3

Ritningar och tekniska handlingar, som av ena parten tillställs den andra, ska av denne förvaras väl och får inte utan uttrycklig tillåtelse av utställaren bringas till tredje mans kännedom.

16.4

Köparen sörjer för att monteringen kan ske under sådana arbetsförhållanden som erfordras vad gäller arbetarskydd och miljö.

Köparen ska kostnadsfritt i god tid anordna tillgång till elektrisk energi och andra för monteringen nödvändiga anslutningar på arbetsplatsen. Köparen ska på eller i närheten av arbetsplatsen tillhandahålla säljaren låsbara eller på annat sätt bevakade lokaler och upplagsplatser till skydd mot stöld eller skada på anläggningen och monteringsutrustningen.

Köparen svarar för att arbetsplatsen är i sådant skick att leverans och montering kan ske utan fördröjning eller onormalt arbete.

16.5

Avvikelse enligt 16.1 till 16.4 medför rätt till ersättning för den part som orsakats skada eller förlust. Skulle avvikelsen medföra sådana förhållanden att det vore orimligt att kräva att monteringen fortsattes, kan säljaren vägra detta utan att förlora sina rättigheter enligt avtalet.

16.6

Säljare och köpare ska skriftligen utse kontaktmän, som ska vara behöriga att företräda parterna under förberedelserna och monteringen. Under monteringen ska dessa kontaktmän vara tillgängliga på arbetsplatsen eller i dess närhet under arbetstid.

17 MONTERING I LÖPANDE RÄKNING ELLER FAST PRIS

17.1

Vid montage i **löpande räkning** ska följande poster debiteras separat:

- a) alla resekostnader för säljarens personal (inkl lokala transportkostnader) samt kostnader för transport av personalens verktyg och personliga tillhörigheter
- b) kost och logi samt andra kostnader för uppehållet för säljarens personal under varje dags frånvaro från hemorten, inräknat arbetsfria dagar och helgdagar;
- c) arbetstiden, beräknat efter antalet arbetstimmar, attesterad av beställaren. Övertid betalas efter särskild taxa. Timdebiteringen ska anses täcka slitage och värdeminskning av säljarens verktyg och lättare utrustning;
- d) nödvändig tid för
 - I. förberedelser och formaliteter i samband med ut- och hemresa
 - II. ut- och hemresa samt andra resor
 - III. daglig resa, morgon och afton, mellan logiet och montageplatsen, i den mån avståndet skäligen kan anses motivera särskild ersättning härför
 - IV. väntetid, när arbetet hindras av omständigheter, för vilka säljaren enligt avtalet inte är ansvarig
- e) kostnader, som säljaren ådrar sig genom att tillhandahålla utrustning, inbegripet ersättning för nyttjande av leverantörens egen tyngre montageutrustning;
- f) skatter och avgifter utgående på det fakturerade beloppet, som
- g) påförs leverantören.

17.2

När montage utförs till **fast pris** ingår alla under punkt 17.1 nämnda poster.

Om montage tiden förlängs på grund av orsaker, för vilka köparen eller hans andra leverantörer har ansvaret, och om arbetet till följd härav tills vidare inställs eller fördröjs, skall ersättning utges för all väntetid, allt extra arbete och alla extra utgifter för säljarens personal även som för varje extra resa.

18 ÄNDRINGAR OCH TILLÄGGSARBETEN

18.1

Leverantören är berättigad och skyldig att utföra av köparen föreskrivna ändringar och tilläggsarbeten i rimlig omfattning.

Härmed jämställs även arbeten som föranleds av att uppgifter som köparen svarar för ej är riktiga samt att arbetsområdet eller förhållandena i övrigt ej är i det skick säljaren enligt fackmannamässig bedömning haft fog att förutsätta.

18.2

Köparen ska i god tid skriftligen meddela vilka ändringar och tillägg han önskar.

Säljaren ska utan dröjsmål skriftligen meddela köparen när han finner ändringar eller tilläggsarbeten nödvändiga.

18.3

Säljaren ska, sedan han erhållit resp. överlämnat meddelande enligt 18.2, utan dröjsmål skriftligen meddela köparen om ändringen kan utföras, hur det ska ske samt vilken prisändring, ändring i tid för övertagande och andra avtalsvillkor den medför.

19 MONTAGET

19.1

Om inte annat avtalas ska köparen utan ersättning ställa nödvändig hjälparbetskraft till säljarens förfogande. Säljaren ska ange behovet av hjälparbetskraft i skälig tid.

19.2

Om inte annat avtalats ska köparen utan ersättning ställa nödvändiga hjälpmedel, såsom kranar, lyftredskap, ställningar och transportredskap till säljarens disposition på arbetsplatsen. Han ska även utan ersättning tillse att elektrisk kraft och andra nödvändiga anslutningar finns tillgängliga. Säljaren ska ange sina behov enligt denna punkt i skälig tid.

19.3

Köparen ska ge säljaren skriftligt meddelande om de säkerhetsföreskrifter som gäller för personal på montageplatsen. Säljaren ska tillse att hans personal följer dessa föreskrifter.

Köparen kan kräva att personal som ej följer säkerhetsbestämmelserna utestängs från arbetsplatsen.

Säljaren ska upplysa köparen om de särskilda faror, som utförandet av anläggningen kan medföra.

20 PROV VID ÖVERTAGANDE

20.1

Om prov ska äga rum vid övertagandet ska säljaren skriftligen underrätta köparen när anläggningen beräknas vara färdig för prov i så god tid att köparen hinner göra nödvändiga förberedelser.

Om köparen inte närvarar vid sålunda fastlagd provtid må säljaren genomföra provet utan köparens närvaro.

20.2

Prov genomförs, utom efter vad som anges i 20.1, andra stycket, i båda parter närvaro. Protokoll ska föras över provningen.

De tekniska kraven för provningen ska vara specificerade i avtalet.

Om så inte är fallet sker prov enligt de normer som allmänt tillämpas i branschen och god yrkespraxis.

20.3

Visar proven att anläggningen inte är avtalsenlig ska säljaren med all skyndsamhet tillse att anläggningen blir avtalsenlig.

På köparens begäran ska därefter nytt prov äga rum. Om avvikelsen var obetydlig kan köparen inte begära nytt prov.

21 ÖVERTAGANDE AV ANLÄGGNING

21.1

Köparen ska anses ha övertagit anläggningen

- a) så snart prov enligt avsnitt 20 slutförts; kvarstående mindre justeringar och kompletteringar utan betydelse för anläggningens drift ska dock inte utgöra hinder.
- b) om övertagandeprov inte avtalats så snart köparen mottager säljarens meddelande att anläggningen är i avtalat skick
- c) om köparen tar anläggningen i drift innan a) eller b) inträffat; i sådant fall har köparen inte längre rätt att påfordra prov av anläggningen, även om så ursprungligen avtalats.

21.2

Om avtalade prov inte kan genomföras på grund av förhållande på beställarens sida ska anläggningen anses övertagen senast när säljaren enligt 19.1, första stycket, anmält anläggningen klar för prov.

21.3

Köparen ska snarast, dock inom 14 dagar efter övertagande, skriftligen bekräfta att han övertagit anläggningen och när detta skett.

21.4

Om inte annat avtalats övergår faran för anläggningen till köparen vid övertagandet. Om köparen tar emot delar av anläggningen är han skyldig att undersöka godset som föreskrives i LLB2013ÅF och LLB2013A, avsnitten 4 och 7.

22 LEVERANSTID OCH FÖRSENING

22.0

Oavsett vad som stadgas i punkt 5 i LLB2013A och LLB2013ÅF kan uttryckligen avtalas att för leverans med systemansvar och/eller montage denna punkt 22 gäller.

22.1

Om inte annat avtalats ska avtalad leveranstid räknas från dagen avtalet ingåtts. Anläggningen anses levererad den dag övertagandet skett enligt 21.1 eller 4.6 i LLB2013ÅF eller LLB2013A.

22.2

Finner säljaren att han inte kan hålla avtalad leveranstid ska han snarast skriftligen meddela köparen detta och uppge anledningen samt om möjligt ange när anläggningen beräknas vara färdig.

22.3

Om fullgörandet hindras eller försvåras av någon orsak

- som anges i LLB2013ÅF eller LLB2013A punkt 11
- eller av köparens handling eller underlåtenhet
- eller ändringsarbete enligt punkt 18

ska tiden för fullgörande i motsvarande mån förlängas.

Detta gäller oavsett om orsaken till dröjsmålet inträffar före eller efter den avtalade tiden för fullgörandet.

22.4

Köparen har rätt till vite om anläggningen inte är övertagen inom avtalad eller enligt 22.3 utsträckt tid,

- såvida det med hänsyn till omständigheterna i fallet skäligen må kunna antas att köparen åsamkats skada
- och köparen framställt krav på vite genast efter inträffad försening.

22.5

Följande procentsatser resp. maximering ska gälla för vite enligt 22.4:

0,5% per vecka av den del av den avtalade köpeskillingen som hänför sig till den del av anläggningen som inte kan tas i avsett bruk. Vitet beräknas för varje full vecka dröjsmålet varar, räknat från den dag anläggningen skulle ha fullbordats.

Vitet ska inte överstiga 5% av den del av köpeskillingen, som hänför sig till den del av anläggningen som inte kunnat tas i avsett bruk Med undantag för vad som anges nedan i 22.6 utesluter köparens rätt till vite varje annan gottgörelse i anledning av säljarens dröjsmål att fullborda anläggningen.

22.6

Om köparen blivit berättigad till maximalt vite enligt punkt 22.5 har han rätt att häva avtalet för den del av anläggningen för vilken det -maximala vitet beräknats.

Han ska då skriftligen meddela säljaren sin avsikt att häva avtalet om säljaren inte fullgör avtalet inom en av köparen angiven, skälig frist.

Köparen har även rätt att häva avtalet för sådan del som redan avlämnats om denna uppenbarligen inte kan användas för sitt avsedda ändamål utan den del för vilken hävningsrätt finns enligt denna punkts första mening, om leverantören insett eller bort inse detta.

23 DRÖJSMÅL HOS KÖPAREN

23.1

Om köparen bedömer att han inte kommer att kunna överta varan eller anläggning på fastställd dag ska han snarast skriftligen meddela säljaren detta och uppge anledningen samt om möjligt ange när övertagande kan ske.

Kommentar: Se även 8.5 i LLB2013ÅF eller LLB2013A.

23.2

Om köparen inte övertar anläggningen eller därför avsedd vara på avtalad tid står han risken för dess förstörelse. Han är skyldig att ersätta säljaren för de kostnader denne kan ha för vård, försäkring eller lagring av anläggning eller vara.

23.3

Om köparens underlåtenhet enligt punkt 23.1 inte beror på omständighet som anges i punkt 11 kan säljaren skriftligen uppfordra köparen att inom en skälig tid överta anläggningen eller varan.

Om köparen underlåter detta, kan säljaren skriftligen häva avtalet för den del av anläggningen eller de varor som inte övertagits.

Köparen är vidare skyldig att erlægga betalning vid den tidpunkt som gällt om han övertagit anläggningen i avtalad tid.

24 UTBILDNING

24.1

I leveransen ingår endast uttryckligen angiven utbildning i varans handhavande.

Ytterligare utbildning, t ex pga personalbyte ingår ej, men kan offereras separat.

Med utbildning förstås, om ej annat uttryckligen anges, undervisning i säljarens eller annan överenskommen lokal av köparens vid leveranstillfället ordinarie personal. Köparen svarar för samtliga kostnader för sin personal, egna lokaler, drift etc. Utbildning av serviceteknisk personal offereras separat, varvid ska tydligt anges vilka kostnader för lokaler, resor, uppehålle etc som ingår.